

Bauman a la UdG

Aquesta tardor, la Càtedra Ferrater Mora fa vint-i-quatre anys. La segona setmana del mes de juny vam tenir el goig de tenir entre nosaltres el professor Zygmunt Bauman (n. 1925), un dels més destacats i influents sociòlegs actuals, i un dels més populars. De fet, va tenir moltíssima audiència la conferència pública que, a part de les lliçons acadèmiques, va oferir sobre el tema «Europa: naixement o mort agònica».

Ell és dels que han experimentat personalment el profundíssim trasbals europeu del segle XX, fins a haver d'abandonar la docència en el seu propi país, per persecució ideològica.

Per descriure el temps actual, Bauman ha usat una metàfora magnífica, que ha fet fortuna. Ha dit que si volem caracteritzar la nostra època moderna, el millor que en podem dir és que és «líquida». Què vol dir amb això? Que allò que és líquid –contràriament a les coses sòlides– és allò que no aguanta gaire temps una forma clara i definida, és allò que es belluga, que rellisca, que s'escapa, s'escampa i de vegades es vessa. Només cal pensar en un got d'aigua i en què passa quan es remou el got, quan aquest s'omple massa o se'n traspasa el contingut. El nostre món modern és així: canviant, inestable, mòbil, imprevisible, tant en els afers econòmics com en els socials, polítics, morals o culturals.

Bauman ens n'ha parlat, tot subratllant la dificultat de viure en «temps d'interregne», perquè tampoc no hem de pensar que l'època anterior –més rígida, estable, lligada al costum i a la tradició– hagi estat canviada de cop per una situació nova. Les generacions actuals hem de viure en l'interregne en què conviuen encara el vell i el nou, en què allò que ja ha estat superat encara no ha desaparegut, en què allò que s'insinua no es veu gens clar per on tirarà, cap on anirà.

Viure en aquesta època, doncs, no és fàcil. I és que no sembla que la deixadesa, el deixar-se portar, tinguin sentit, justament perquè el nostre món encara no ha aclarit el seu sentit, és a dir, la seva direcció. Per això cal apel·lar, segons Bauman, a la responsabilitat constant de tots, per anar fent camí i per millorar-lo, sense que ens puguem refiar ni dels espais que creiem conquerits ni de cap terra que imaginem promesa.

Ceci n'est pas un sociologue